

SAMLET SAKSFRAMSTILLING

Arkivsak: 10/4209

SS - HØRING NOU 2010;8 MED FORSKERTRANG OG LEKELYST

Saksbehandler: Else Britt Christiansen	Arkiv: A21
Saksnr.: Utvalg	Møtedato
1/11 Skole- og barnehageutvalget	26.01.2011

Rådmannens innstilling til skole- og barnehageutvalget:

Rådmannen anbefaler at skole- og barnehageutvalget fatter følgende vedtak:

1. Sandefjord kommune slutter seg til mange av de vesentligste konklusjonene i Brennautvalgets anbefalinger og mener utredningen gir et godt grunnlag for videre utvikling av barnehage tilbudet. Sandefjord kommune er imidlertid uenig på følgende punkter:
 - a) Gratisprinsippet bør ikke legges til grunn.
 - b) Det bør ikke på dette tidspunktet innstilles på at minimum 50 prosent av de ansatte skal ha førskolelærerutdanning og at assistenter skal ha formelle kvalifikasjoner. Begrunnelsen er de utfordringene dette vil medføre hva gjelder hensynet til dagens ansatte, rekrutteringssituasjonen, samt de økonomiske implikasjonene et minimumskrav fører med seg. Det knytter seg også usikkerhet til hvordan og i hvilken grad formelle kvalifikasjoner vil medføre en signifikant kvalitetsforbedring av barnehage tilbudet.
 - c) Sandefjord kommune er av den oppfatning at økt grad av detaljregulering i form av sentralt fastsatte føringer kan gå på bekostning av ønsket om et levende lokaldemokrati. Sandefjord kommunes erfaring er at lokale folkevalgte er i stand til å finne gode løsninger i dialog med administrasjonen og barnehagene i kommunen. Sandefjord kommune ønsker å videreføre fokuset på barnehagenes kvalitet ut ifra det enkelte barns behov, og er ikke av den formening at dette best sikres gjennom detaljregulering, forhøyet administrativ ressursbruk og økt krav om formal kompetanse.

Møtebehandling:

Skole- og barnehageutvalget behandlet saken i møte den 26.01.2011:

SV fremmet følgende forslag:
Stryke hele punkt b.

Høyre fremmet følgende forslag:
Stryke siste linje i punkt b.

Det ble først stemt over SV's forslag som falt med 7 stemmer mot 4 stemmer. Mindretallet besto av AP Henriette Elnan Steinsholt, Arild Theimann, SV Marianne Reistveit og KRF Helge Ljosland.

Ved alternativ votering til punkt b mellom Rådmannens innstilling og H's forslag, ble H's forslag enstemmig vedtatt.
Rådmannens innstilling til punkt a og c ble enstemmig vedtatt.

Skole- og barnehageutvalgets vedtak:

Rådmannen anbefaler at skole- og barnehageutvalget fatter følgende vedtak:

1. Sandefjord kommune slutter seg til mange av de vesentligste konklusjonene i Brennautvalgets anbefalinger og mener utredningen gir et godt grunnlag for videre utvikling av barnehage tilbudet. Sandefjord kommune er imidlertid uenig på følgende punkter:
 - a) Gratisprinsippet bør ikke legges til grunn.
 - b) Det bør ikke på dette tidspunktet innstilles på at minimum 50 prosent av de ansatte skal ha førskolelærerutdanning og at assistenter skal ha formelle kvalifikasjoner. Begrunnelsen er de utfordringene dette vil medføre hva gjelder hensynet til dagens ansatte, rekrutteringssituasjonen, samt de økonomiske implikasjonene et minimumskrav fører med seg.
 - c) Sandefjord kommune er av den oppfatning at økt grad av detaljregulering i form av sentralt fastsatte føringer kan gå på bekostning av ønsket om et levende lokaldemokrati. Sandefjord kommunes erfaring er at lokale folkevalgte er i stand til å finne gode løsninger i dialog med administrasjonen og barnehagene i kommunen. Sandefjord kommune ønsker å videreføre fokuset på barnehagenes kvalitet ut ifra det enkelte barns behov, og er ikke av den formening at dette best sikres gjennom detaljregulering, forhøyet administrativ ressursbruk og økt krav om formal kompetanse.

SAKSUTREDNING:**Bakgrunn:**

Bakgrunn for saken er at Sandefjord kommune er invitert til å delta i høringen av NOU 2010:8 med tittel "Med forskertrang og lekelyst". Utvalget som står bak rapporten ble oppnevnt av regjeringen i 2009 ("Brennautvalget") har vurdert det pedagogiske tilbudet til dagens førskolebarn. Utvalgets hovedkonklusjon er at barnehage er det tilbudet som best sikrer barn sosialt samvær med andre barn, språklig utvikling og andre ferdigheter. Skole- og barnehageutvalget fikk en kort orientering om de viktigste anbefalingene i rapporten i utvalgsmøtet 16. desember 2010. Høringsfrist for rapporten er satt til 31. januar 2011.

Brennautvalgets anbefalinger

Brennautvalget har lagt fram 40 konkrete anbefalinger, og oppsummerer disse under åtte hovedpunkter i kapittel 12 i rapporten (vedlagt). De økonomiske konsekvensene av forslagene redegjøres for i kapittel 13 (vedlagt). Utvalgets hovedanbefaling er at barnehagetilbudet fortsatt skal være frivillig fordi kvaliteten på innholdet i dagens barnehager ikke er god nok og pedagogtetheten for lav til at tilbudet bør gjøres obligatorisk. For å sikre bedre systematikk i det pedagogiske tilbudet til alle barn, foreslår utvalget endringer i rammeplanen for barnehager, med tydeligere krav til progresjon i barns læring og utvikling, at det skal settes tydelige mål for hva det enkelte barn skal utvikle av basiskompetanse. Utvalget mener at barnehage bør være gratis for barn mellom 3 og 5 år, og en langt høyere andel faglært personell i barnehagene for barnehagens arbeid med lek, omsorg og sosial kompetanse.

Rådmannens vurdering

Rådmannen har følgende vurdering av hovedpunktene i Brennautvalgets rapport slik de fremkommer i kapittel 12:

12.1 Obligatorisk barnehage

Rådmannen støtter utvalgets anbefaling om at barnehagetilbudet fortsatt skal være frivillig.

12.2 Gratis barnehage

Utvalget legger til grunn at det norske skolesystemet i all hovedsak er gratis, og at dette også bør gjelde barnehage. Utvalget argumenterer med at man på den måten vil sikre at flere barn får et barnehagetilbud, og særlig gjelder dette barn som har behov for ekstra hjelp og støtte. Utvalget foreslår i første omgang et 20 timers gratis tilbud for alle barn i alderen 3 til 5 år. Det vises til vellykkede prosjekter i utvalgte bydeler i Oslo (indre øst), og til erfaringer fra andre land. Rådmannen ser at gratis barnehageplass vil kunne rekruttere flere barn enn i dag, og at dette sannsynligvis ville bedre språkutviklingen og integreringen for minoritetsspråklige barn. Dette kan gi positive effekter med tanke på skolestart, og bedre sosialisering for barna og deres familier. På den annen side er rådmannen tvilende til at et gratis tilbud er nødvendig for alle barn. Gratis barnehagetilbud vil muligens tvinge fram en utvikling der det ikke lenger er legitimt at foreldre velger å være hjemme med sine barn mens disse er små. Noen av Brennautvalgets medlemmer mener også at foreldrenes valgfrihet er av stor betydning. Det foreligger heller ikke tilstrekkelig forskning på effekten av barnehage verken for barn generelt, eller for barn i risikozonen eller som er marginaliserte. Dette trekkes også fram av utvalget under punkt 12.8. Videre er rådmannen av den oppfatning at dersom målet er å sette

inn tiltak overfor minoritetsspråklige barn og deres familier, eller overfor barn som trenger særskilt hjelp og støtte, må hjelpen settes inn på et tidligere tidspunkt enn i dag. Denne siste gruppen mottar allerede gratis spesialpedagogisk hjelp og gis prioritert plass i barnehagen. Rådmannen mener det kan være fornuftig å etablere gratis ordninger for minoritetsspråklige barn og deres familier. For eksempel kan tilbud om åpen barnehage utvides og utvikles. Andre fleksible ordninger er også mulig å tenke seg for denne gruppen. Tiltak rettet mot minoritetsspråklige barn kan gjennomføres uten at det favner alle barn. Videre bør kvaliteten på barnehagetilbudet bedres før tilbudet gjøres gratis. Konklusjonen er at rådmannen ikke støtter utvalgets anbefaling om gratis barnehage.

12.3 Organisering av tilbudet.

Denne anbefalingen fra utvalget bygger på ovenstående punkt (12.2), og anses derfor ikke som relevant.

12.4 Barnehagens innhold og oppgaver.

Rådmannen støtter forslagene fra Brennautvalget om at det settes mål for barnas utbytte av barnehagetilbudet. Særlig mener rådmannen det er positivt at de skoleforberedende aktivitetene trekkes fram i rapporten, og at målene for dette arbeidet anbefales tydeliggjort i rammeplanen.

12.5 Personalet i barnehagen

Utvalget skisserer på dette punktet ni forslag til tiltak. Rådmannen vurderer at tiltakene muligvis kunne gi en kvalitetsforbedring i barnehagene, og kan i hovedsak støtte prinsippene. Rådmannen reserverer seg imidlertid fra å støtte forslaget om å innskrenke retten til å gi dispensasjon fra utdanningskravet på dette tidspunktet. Fortsatt er det lav dekning av pedagoger på landsbasis, og rekrutteringen til yrket er for liten til at målet om minimumskravet om faglært personell er realistisk.

12.6 Samarbeid mellom barnehage og skole

Rådmannen støtter anbefalingene om at samarbeid mellom barnehage og skole, men er av den oppfatning at dette er unødvendig å lovfeste. Skoler og barnehager i Sandefjord kommune har allerede målsatt og vedtatt et slikt samarbeid.

12.7 Styring av sektoren og foreldrebetaling

Rådmannen støtter ikke forslaget om sterkere statlig styring, jf. pkt. 12.6. Bakgrunnen for dette er at det kreves omfattende kommunal og statlig administrasjon for å håndtere et mer omfangsrikt tilsyn slik utvalget anbefaler. Dette er etter rådmannens vurdering ikke en ønskelig utvikling da det vil kunne medføre at det pedagogiske utviklingsarbeidet kommer i skyggen av juridiske og formalistiske tilnærminger til barnet. Rådmannen mener også at dagens moderasjonssatser er tilfredsstillende.

12.8 Kunnskap om barnehagens betydning

Rådmannen støtter anbefalingene om å igangsette kontrollerte studier for å finne ut barnehagens betydning både for barna og samfunnet. Utvalget peker i kapittel 6.1.1 på at kunnskapen om barnehagens betydning for barns kognitive, sosiale og emosjonelle utvikling

er begrenset, og at de langsiktige gevinstene er usikre. De fleste forskningsrapportene på området stammer fra USA og omhandler i all hovedsak risikoutsatte barn.

Dokumenter i saken: NOU 2010;8 side 133 – 147